

Raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych

**w sprawie: wypracowania zasad i trybu przeprowadzania
budżetu obywatelskiego miasta Dąbrowa Górnicza.**

WPROWADZENIE

Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej skierował do Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza pismo z prośbą o przeprowadzenie konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Dąbrowa Górnicza w sprawie: wypracowania zasad i trybu przeprowadzania budżetu obywatelskiego miasta Dąbrowa Górnicza.

W odpowiedzi Prezydent Miasta wyraził zgodę oraz wydał Zarządzenie Nr 2891.2022 z dnia 17.11.2022 r. ze zm. w sprawie: przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących wypracowania zasad i trybu przeprowadzania budżetu obywatelskiego miasta Dąbrowa Górnicza.

INFORMACJA O DZIAŁANIACH PODJĘTYCH W RAMACH KONSULTACJI WRAZ Z OMÓWIENIEM ZASTOSOWANYCH NARZĘDZI KONSULTACYJNYCH

Zgodnie z zarządzeniem nr 2891.2022 Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza z dnia 17.11.2022 r. ze zm. w sprawie: przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących wypracowania zasad i trybu przeprowadzania budżetu obywatelskiego miasta Dąbrowa Górnicza, podjęto decyzję, że konsultacje społeczne w przedmiotowej sprawie skierowane są do wszystkich mieszkańców oraz obejmą swoim obszarem Gminę Dąbrowa Górnicza.

Ustalono także, że konsultacje prowadzone będą w następujących formach:

- a) wypracowanie nowych rozwiązań - zbieranie opinii podczas otwartych warsztatów,
- b) zbieranie pisemnych/elektronicznych uwag mieszkańców podczas trwania konsultacji na adres: Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej ul. Sienkiewicza 6a, 41-300 Dąbrowa Górnicza z dopiskiem „konsultacje społeczne”, e-mail: bo@dg.pl.

Konsultacje społeczne trwały od 17 listopada 2022 do 3 marca 2023.

Komórką odpowiedzialną za merytoryczny zakres przedmiotowych konsultacji był:

1. Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej (osoba odpowiedzialna: Agnieszka Sienkiewicz-Ćwik – Zastępca Naczelnika Wydziału Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej).

AKCJA INFORMACYJNA

Akcja informacyjna rozpoczęła się w dniach 23 i 24 listopada 2022 roku (ankieta i warsztaty) oraz od publikacji informacji o konsultacjach w następujących źródłach przekazu:

- Biuletynie Informacji Publicznej:
<https://www.bip.dabrowa-gornicza.pl/14680/dokument/159407>;
- na stronie internetowej bo.dg.pl:
<https://bo.dg.pl/aktualnosci/ruszaja-prace-nad-zmiana-formuly-budzetu-obywatelskiego-miasta-dabrowa-gornicza,1704>;
- na oficjalnej stronie internetowej miasta Dąbrowa Górnicza (dabrowa-gornicza.pl).
<https://www.dabrowa-gornicza.pl/aktualnosci/rozpoczynamy-prace-nad-zmiana-formuly-budzetu-obywatelskiego-ankieta/>.
<https://www.dabrowa-gornicza.pl/aktualnosci/budzet-obywatelski-po-nowemu-trwaja-konsultacje-zglos-swoje-uwagi/>

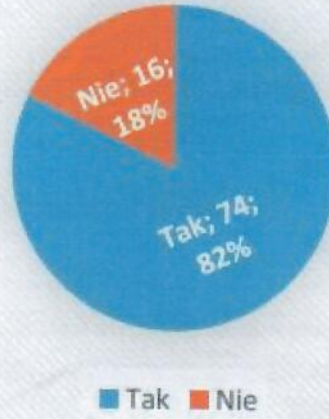
INFORMACJE O ZEBRANYCH OPINIACH I REKOMENDACJACH MIESZKAŃCÓW

ANKIETA

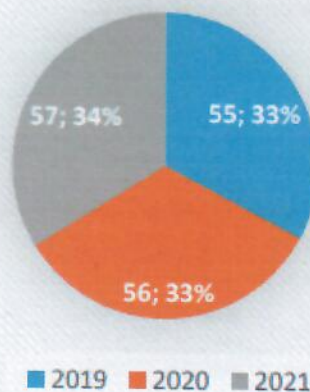
Pierwszym etapem działań podjętych w ramach konsultacji była ankieta internetowa udostępniona na wyżej wymienionych stronach internetowych, rozpromowana także poprzez wiadomość wysłaną mieszkańcom 1 grudnia 2022 r. za pośrednictwem usługi INFO-SMS.

Efektem tego sposobu zbierania opinii i uwag było 90 otrzymanych, wypełnionych ankiet, których wyniki przedstawiono poniżej w postaci infografik:

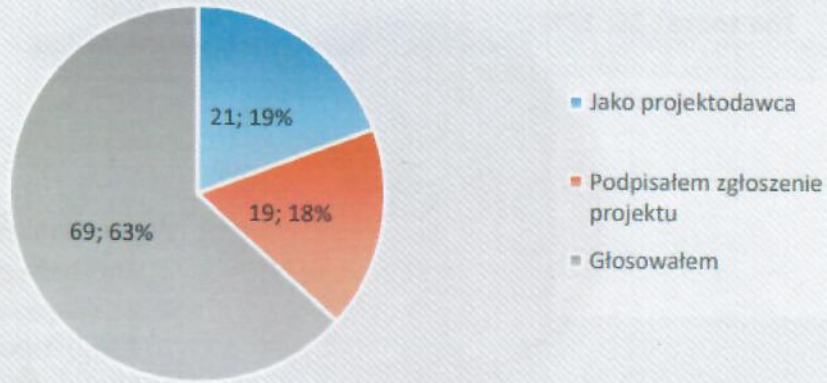
Czy brał/a Pan/Pani udział w BO?

W jakich latach brał/a Pan/Pani udział w BO?

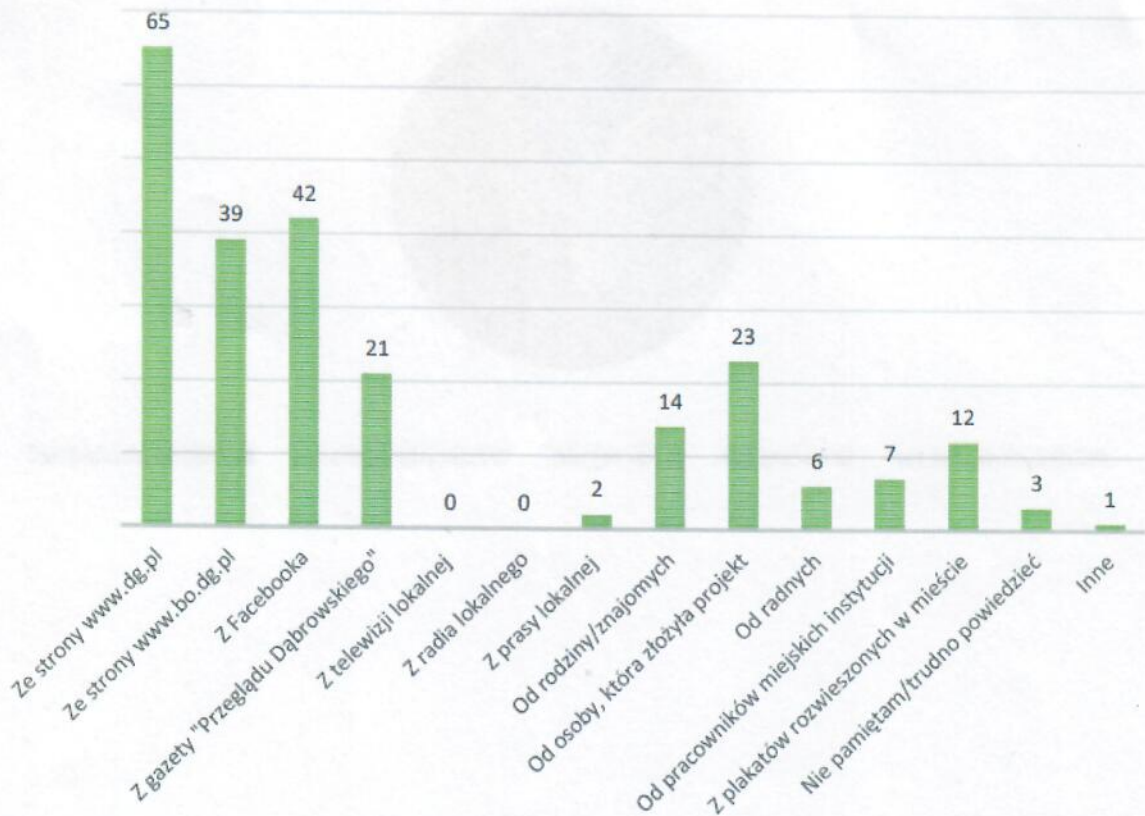

W jaki sposób brał/a Pan/Pani udział w BO?

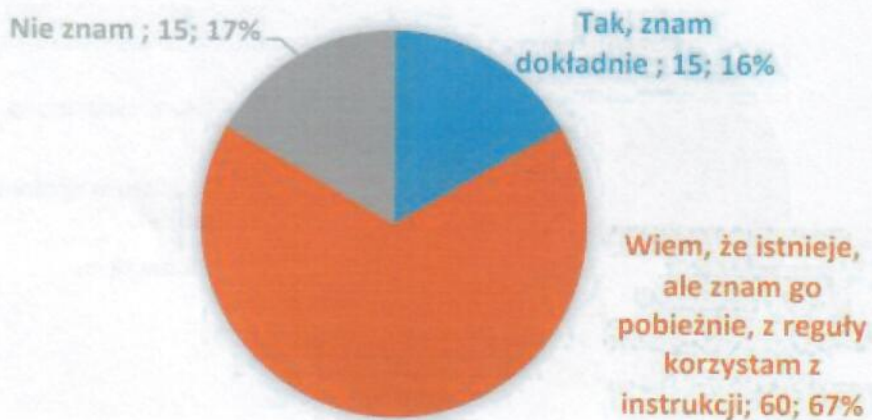

SKĄD CZERPAŁ/A PAN/I INFORMACJE NA TEMAT BO?

■ Skąd czerpał/a Pan/i informacje na temat BO?

CZY ZNA PAN/I REGULAMIN BO?

Czy Pana/i zdaniem wyniki BO odzwierciedlają to, czego potrzebują mieszkańcy?

WARSZTATY

Następnym etapem konsultacji były warsztaty ewaluacyjne, które miały miejsce w Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ul. Sienkiewicza 6A. Łącznie odbyło się 5 spotkań warsztatowych:

- **8 grudnia 2022 r. godz. 17:00** – warsztat przeznaczony dla pracowników Urzędu Miejskiego – 15 uczestników;
- **15 grudnia 2022 r. godz. 17:00** – I warsztat przeznaczony dla mieszkańców miasta, radnych Rady Miejskiej, działaczy NGO oraz aktywistów dzielnicowych – 15 uczestników;
- **10 stycznia 2023 r. godz. 17:00** – II warsztat, przeznaczony dla uczestników I warsztatu – 8 uczestników;

- **31 stycznia 2023 r. godz. 17:00** – III warsztat, przeznaczony dla uczestników I warsztatu – 11 uczestników;
- **9 lutego 2023 r. godz. 17:00** – IV warsztat dla mieszkańców, radnych Rady Miejskiej, działaczy NGO, aktywistów dzielnicowych (ponowne zaproszenia) – 7 uczestników.

Podczas warsztatów uczestnikom zaprezentowana została prezentacja multimedialna, poszerzona o bieżący komentarz, mająca na celu przedstawienie wniosków i uwag w temacie dotychczasowego sposobu przeprowadzania procedury Budżetu Obywatelskiego z perspektywy Urzędu Miejskiego. Uczestnicy mieli okazję podzielić się swoimi uwagami i opiniami co do tej procedury oraz swoimi pomysłami na jej udoskonalenie.

W trakcie spotkań zebrani uczestnicy dzieleni byli na grupy celem przeprowadzania krótkich ćwiczeń oraz wypracowywania własnych wniosków. Jednym z zadań było wskazanie mocnych i słabych stron Budżetu Obywatelskiego. Oto, co sądzą mieszkańcy o BO:

MOCNE STRONY

- Możliwość tworzenia większych, bardziej kompleksowych projektów – projekty takie z góry nie mają szans na realizację w ramach Dąbrowskiego Budżetu Partycypacyjnego;
- Zagwarantowana przepisami możliwość odwołania – pomysłodawca nie musi bezwzględnie zgodzić się na werdykt urzędu;
- Pewność kwoty finansowania – ustawa gwarantuje stały procent z budżetu miejskiego przeznaczony na BO;
- Ilość środków finansowych – duża pula naraz pozwalająca na realizację rozbudowanych, kompleksowych projektów;

- Łatwiejsze utrzymanie w przypadku projektów wykonanych w jednym miejscu – istotne z perspektywy późniejszych kosztów;
- Promowanie obywatelskości – mieszkańcy dostają sygnał, że mogą realnie wpływać na swoje otoczenie, co może sprawić, że w przyszłości chętniej będą wspierać lokalne inicjatywy;
- Łatwy próg wejścia (dostępność) – każdy, mając jedynie dostęp do internetu, może stworzyć projekt, a także zgłaszać. Z perspektywy mieszkańca w całej procedurze można wziąć udział bez wyjścia z domu;
- Ogólnodostępne oraz ogólnomiejskie głosowanie.

SŁABE STRONY

- Szywniejsze ramy narzucone ustawą;
- Głosowanie – Dysproporcja względem struktury miasta – dotychczasowa formuła stanowi zagrożenie dla małych osiedli, terenów i dzielnic zielonych;
- Ogólnomiejskie głosowanie – wygrywają najpopularniejsze, najlepiej rozpromowane projekty, takie za którymi lobbują grupy zawodowe, branżowe lub duże blokowiska;
- Mniejsza dostępność zrealizowanych projektów dla mieszkańców poszczególnych osiedli;
- Mała ilość tematów projektów realizowanych w BO – co za tym idzie poczucie mniejszej integracji, większej rywalizacji, trudność pogodzenia interesów i obniżenie poczucia sprawczości z perspektywy przeciętnego mieszkańca;
- Brak możliwości liczenia późniejszych kosztów utrzymania – wydaje się to istotne przy projektach na większą skalę;
- Krótki termin realizacji – przymus realizacji w ciągu jednego roku, co w przypadku większych projektów w praktyce często okazuje się trudne, a nieraz niewykonalne.
- Procedura jest zbyt mało rozpromowana wśród mieszkańców; wygrywać mogą projekty rozpromowane wśród pewnych wąskich grup, co przekłada się na to, że zdaniem niektórych wyniki nie są reprezentatywne w skali miasta;
- Mieszkańcy nie wiedzą jaki będzie efekt końcowy projektu – po wyborze projektu kończy się udział mieszkańców. (dyskusyjnie uwzględniając późniejsze procesy konsultacyjne).

Jedną z opcji rozważanych podczas warsztatowych spotkań, było podzielenie miasta na obszary, celem rozbicia puli Budżetu Obywatelskiego na mniejsze części składowe. Podział miasta w ten sposób miał być dokonany wyłącznie na potrzeby przeprowadzenia procedury Budżetu Obywatelskiego. Takie rozwiązanie zakładało zgrupowanie dzielnic w obszary o podobnej charakterystyce tak, by zoptymalizować sposób przeznaczania funduszy w obrębie miasta, poprzez uwzględnienie potrzeb wspólnych dla danych dzielnic. Koncepcja taka wyniknęła z uwag mieszkańców, na temat rzekomego wykluczenia pewnych dzielnic, mających mniejszą siłę przebicia w perspektywie głosowania ogólnomiejskiego.

W trakcie trwania konsultacji Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej, na podstawie uwag oraz propozycji mieszkańców, opracował 5 wariantów podziału miasta na obszary. Wersje te zostały przedstawione i poddane pod dyskusję na spotkaniu warsztatowym w dniu 31 stycznia 2023 r. Warianty zaprezentowane zostały w formie map oraz tabel z danymi, na których wykazane zostały dzielnice wchodzące w skład obszarów, powierzchnia oraz liczba mieszkańców wytyczonych obszarów wraz z procentem względem ogólnej liczby mieszkańców miasta. Ostatecznie, w drodze dyskusji, warianty zakładające podzielenie miasta na obszary zostały odrzucone, tym samym miasto pozostało jednym obszarem z jedną pulą.

Na podstawie uwag, opinii i propozycji opracowane zostały także 4 warianty dotyczące form zgłaszania projektów oraz głosowanie na nie:

- WARIANT A: 1 portfel na 1 mieszkańca, głosowanie w dowolnym obszarze;
- WARIANT B: każdy obszar ma swój osobny portfel;
- WARIANT C: 1 obszar – całe miasto, brak ograniczeń co do kwoty projektu, jeden projekt może wyczerpywać całą pulę;

- **WARIANT D:** 1 obszar, ale górna granica kwoty dla projektu, tak by zagwarantować realizację więcej niż jednego projektu- projekty miękkie do 50 tys.- Projekty inwestycyjne od 50 tys. do 4 mln zł.

W wyniku dyskusji, uznano że najbardziej optymalną wersją, będzie ta zakładająca projekty miękkie do 50 tys. oraz inwestycyjne od 50 tys. do 4 mln zł. Dyskusja toczyła się także nad formą przyznawania punktów i wyborem projektów do realizacji. Przyjęta została koncepcja, zgodnie z którą każdy głosujący mieszkaniec będzie miał do dyspozycji portfel i będzie mógł wybierać projekty do wyczerpania kwoty przewidzianej na BO, np. 4,9 mln zł. Każdy wybrany projekt będzie również otrzymywał 1 pkt. W sytuacji w której projekty będą miały po tyle samo punktów, pierwszeństwo będzie miał ten o większej wartości szacunkowej.

PODSUMOWUJĄC:

W wyniku konsultacji powstał projekt uchwały Rady Miejskiej, który następnie został poddany ogólnym konsultacjom społecznym oraz konsultacjom z organizacjami pozarządowymi. Swoje uwagi na temat opracowanego projektu uchwały zgłaszać można było w następujących formach:

- drogą elektroniczną, na adres mailowy: bo@dg.pl lub konsultacje@dg.pl;
- pocztą, na adres: Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej, ul. Graniczna 21 z adnotacją „Uwagi do konsultacji społecznych”;
- osobiście, w czwartki w godz. 12:00-18:00, w Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ul. Sienkiewicza 6a, pok. 108;

- podczas dyżurów telefonicznych przez cały czas trwania konsultacji, od poniedziałku do czwartku w godz. 8:00-16:00 oraz w piątki w godz. 8:00-13:00, pod nr telefonu: 518 270 597.

W wyniku konsultacji projektu uchwały 2 mieszkańców zgłosiło drogą mailową łącznie 3 uwagi.

INFORMACJE O ZEBRANYCH OPINIACH I REKOMENDACJACH W TEMACIE PROJEKTU UCHWAŁY

Lp.	Podmiot składający uwagę	Uwaga dotyczy Pełna treść uwagi	Odniesienie się Urzędu Miejskiego do uwagi
1.	Mieszkaniec 1	Wiadomość mailowa. „Zbyt duża kwota przeznaczona na jeden projekt, ponieważ dyskryminuje i pozbawia szans innych dzielnic miasta na inwestycję w przypadku wygrania dużego projektu na kwotę maksymalną.”	W wyniku warsztatów zostały opracowane uwagi mieszkańców, z których wynika, że zdecydowana większość zebranych opowiedziała się za tym, żeby kwota na zadanie inwestycyjne pozostała na tyle wysoka, by mogła pozwolić na realizację dużego projektu inwestycyjnego. W przypadku takich projektów obcięcie potencjalnego budżetu np. o milion zł mogłoby pozbawić szans na ich realizację. Zatem zarówno zdaniem mieszkańców, jak i w opinii Urzędu Miejskiego, maksymalna kwota 4 mln zł za projekt inwestycyjny oraz maksymalna kwota 50 tys. zł za projekt nieinwestycyjny, to najbardziej optymalna forma podziału funduszy, dlatego też wersja ta finalnie znalazła się w projekcie uchwały.
2.	Mieszkaniec 1	Wiadomość mailowa. „uważam że podział na na tzw. obszary i byłyby dużo sprawiedliwszy bo każdy obszar uzyskałby gwarantowane pieniądze.”	Na spotkaniu warsztatowym w dniu 31 stycznia 2023 r. przedstawionych zostało 5 wariantów podziału miasta na obszary. Warianty zostały przygotowane przez UM na podstawie uwag mieszkańców i charakterystyk danych dzielnic. W wyniku dyskusji podział miasta na obszary nie został zaakceptowany przez zdecydowaną większość zebranych, z związku z czym odstąpiono od wdrożenia tej koncepcji.

3.	Mieszkaniec 2	<p>Rozmowa telefoniczna i wiadomość mailowa.</p> <p>„Zgodnie z dzisiejszą rozmową telefoniczną proponuje zapis w tworzonym regulaminie: Budżetu Obywatelskiego, aby projekty do 50tyś złoty można było składać z poparciem minimum 7-8 osób.”</p> <p>W rozmowie telefonicznej mieszkaniec argumentował swoją uwagę tym, że skoro kwoty przewidziane na projekty nieinwestycyjne są mniejsze, to za tym powinno iść zmniejszenie liczby wymaganych podpisów pod listą poparcia projektu (lub analogicznie zwiększenie w przypadku projektów inwestycyjnych, przy zachowaniu 15 przy projektach nieinwestycyjnych). Zdaniem mieszkańca, liczba 15 podpisów jest łatwiejsza do uzyskania dla organizacji pozarządowych, niż dla pojedynczych mieszkańców, co może przekładać się na mniejsze społecznienie oraz mniejszą liczbę złożonych projektów.</p>	<p>W załączniku do Uchwały nr VIII/96/2019 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 20 marca 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania budżetu obywatelskiego miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się zapis ustanawiający liczbę 15 wymaganych podpisów pod listą poparcia projektu. Zmiana, która miała miejsce w roku 2020, polegająca na zmniejszeniu liczby podpisów, wynikała z ówczesnej sytuacji epidemicznej. Wprowadzenie takiego progu było warunkiem tego, by w ogóle mogła odbyć się procedura Budżetu Obywatelskiego. Proponowana zmiana z 2 do 15 podpisów, jest powrotem do pierwotnie ustalonej wymaganej liczby podpisów.</p> <p>Ponadto, projekty społeczne mogą służyć porównywalnej liczbie mieszkańców. Dodatkowo, podczas spotkań warsztatowych z mieszkańcami, przeprowadzanych między grudniem 2022 r. a lutym 2023 r. nie zostały w żaden sposób zgłoszone uwagi w temacie list poparcia projektów.</p>
----	---------------	---	---

Prezydent Miasta

Marcin Bazylak